

MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE
OLIMPIADA DE ISTORIE
ETAPA NAȚIONALĂ
Baia Mare, 2014

Clasa a VIII-a

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru este de trei ore.**

Subiectul I (40 puncte)

Citiți cu atenție sursele de mai jos:

A. "Pe plan extern s-au produs între timp schimbări, care au imprimat un curs oarecum neașteptat situației politice din Țara Românească: aliatul lui Mircea din Moldova, Roman voievod a fost înlăturat de la domnie, urmașul său, Ștefan, manifestându-și deschis ostilitatea față de domnul Țării Românești, ca și față de Sigismund de Luxemburg [regele Ungariei]. Cel din urmă a reacționat, intrând cu armata sa în Moldova, la începutul anului 1395. Aici, însă la Ghindăoani a suferit o grea înfrângere din partea moldovenilor, al căror nou voievod era aliat cu polonii. Blocul moldo-polon a întărit și în Țara Românească o grupare politică ostilă lui Mircea cel Bătrân, care i-a impus și un rival la conducere, pe Vlad [...].

Instigat probabil de Vlad, Baiazid a trecut însă Dunărea cu o puternică oaste în Banat, unde a prădat cumplit localități ca [...] Timișoara, Caransebeș și Orșova. De aici a trecut și în Țara Românească, pe la Turnu Severin [...] Oștile românești, sub conducerea lui Mircea, împreună cu cel maghiare conduse de însuși Sigismund, i-au așteptat pe invadatori lângă Craiova, [...] unde [...] au reputerat o răsunătoare victorie."

(Istoria Românilor, vol. IV)

B. „Proclamând ridicarea generală la oaste, înainte de adunarea tuturor forțelor, lancii i-a înfruntat pe turci la Sântimbru, la nord de Alba-Iulia, cu forțele care-i stăteau la dispoziție (18 martie 1442), dar a fost înfrânt și obligat să se retragă în cetate în vreme ce turcii, după ce au prădat împrejurimile, s-au îndreptat spre Sibiu, care era deja asediat de o parte a forțelor lor. Cu întăririle sosite din toată Transilvania, lancii a pornit în urmărirea lor, zdrobindu-i cu desăvârșire, însuși Meșid bei, împreună cu fiul său, găsindu-și moartea pe câmpul de luptă, situat probabil în apropiere de Sibiu (22 martie 1442). Căutându-și scăparea spre Turnu Roșu, resturile oastei turcești au fost urmărite cu strășnicie, mai ales de către detașamentul condus de Basarab al II-lea, fiul lui Dan al II-lea care, cu sprijinul lui lancii, avea să se impună domn al Țării Românești."

(Istoria Românilor, vol. IV)

C. „Dar pentru a supune țara și a-și impune voința sa, sultanul mai avea de înfrânt rezistența cetăților. [...] Încercarea lui Mahomed al II-lea de a intra în stăpânirea cetăților prin negocieri sau acțiuni militare rapide a eșuat, iar pentru un asediu mai îndelungat, sultanul nu mai avea timp; pe de o parte, Ștefan [cel Mare], scăpat din luptă, își reconstituise o oaste [...], iar pe de alta, trupele transilvănene înaintau spre trecătoarea Oituzului, sub comanda voievodului Ștefan Bathory. Cum în oastea Țării Românești, [...] sultanul nu avea încredere [...] a ordonat retragerea.

În această situație, trupele transilvănene și oastea refăcută a lui Ștefan au trecut la ofensivă. Pătrunzând în Țara Românească către începutul lunii noiembrie 1476, oștile voievodului Transilvaniei și cele ale domnului Moldovei l-au readus la domnie pe Vlad Țepeș."

(Istoria Românilor, vol. IV)

Răspundeți următoarelor cerințe:

1. Menționați, pe baza surselor A și B, o asemănare între acțiunile militare ale românilor, susținând-o cu câte o informație din fiecare sursă istorică precizată. **7 puncte**
2. Numiți, din sursele A și C, câte un domnitor român. **4 puncte**
3. Precizați, pe baza sursei A, atitudinea domnitorului Moldovei față de domnitorul Țării Românești, susținând-o cu o informație din această sursă istorică. **4 puncte**
4. Menționați, pe baza surselor B și C, câte o consecință a campaniilor militare pentru domnitorii Țării Românești, susținând-o cu câte o informație din fiecare dintre aceste surse istorice. **8 puncte**
5. Selectați, din sursa C, două informații aflate în relație de cauză-efect referitoare la acțiunile otomanilor în spațiul românesc precizând rolul fiecăreia dintre aceste informații (*cauză*, respectiv *efect*). **7 puncte**
6. Formulați, pe baza sursei A, o opinie referitoare la relațiile Țărilor Române cu statele vecine susținând-o cu două informații din sursa dată. **10 puncte**

Subiectul al II-lea (50 puncte)

Citiți cu atenție sursa istorică de mai jos:

- „1. Desființarea boierescului și a orice alte dări ale locuitorilor săteni către proprietari (...).
4. Nimicirea tuturor privilegiilor și prin urmare: deopotriva purtare a sarcinilor statului de către tot poporul îndeobște (...)
5. Întemeierea instituțiilor țării pe prințiipiile de libertate, de egalitate și de frățietate, dezvoltate în toată întinderea lor.
6. Unirea Moldovei și a Valahiei într-un singur stat neatârnat românesc.”
(*Prințiipiile noastre pentru reformarea Patriei*, mai 1848, Brașov)

Pornind de la această sursă rezolvați următoarea situație-problemă: **Obiectivele Revoluției din 1848-1849 privind realizarea unirii Principatelor și modernizarea societății românești au fost îndeplinite în a doua jumătate a secolului al XIX-lea?** În elaborarea răspunsului aveți în vedere:

- menționarea altor două obiective ale revoluției din 1848-1849, care se refereau la modernizare Principatelor Române, în afara celor din sursa de mai sus;
- precizarea a doi factori care au favorizat Unirea Principatelor Române și prezentarea unei deosebiri între aceștia;
- prezentarea a două reforme realizate între anii 1862-1866, care vizau modernizarea societății românești;
- formularea unei opinii referitoare la obiectivul „stat neatârnat românesc” și susținerea acesteia prin prezentarea a două fapte istorice.

Notă!

Se punctează și utilizarea **limbajului istoric adecvat**, **structurarea** prezentării, **evidențierea relației cauză-efect**, respectarea **succesiunii cronologice/logice** a faptelor istorice și **încadrarea** eseului în limita de spațiu precizată.

MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE
OLIMPIADA DE ISTORIE
ETAPA NAȚIONALĂ
Baia Mare, 2014

Clasa a VIII-a
BAREM DE CORECTARE ȘI NOTARE

SUBIECTUL I: 40 puncte

1. **3 puncte** pentru menționarea, pe baza surselor A și B, a oricărei asemănări între acțiunile militare ale românilor;
Câte 2 puncte pentru selectarea oricărei informații din fiecare sursă istorică care susține asemănarea menționată; (2p x 2 =4p)
2. **Câte 2 puncte** pentru numirea, din sursele A și, C a oricărui domnitor român;
(2p x 2=4p)
3. **2 puncte** pentru precizarea, pe baza sursei A, a atitudinii domnitorului Moldovei față de domnitorul Țării Românești;
2 puncte pentru selectarea oricărei informații din sursa A, care susține atitudinea precizată.
4. **Câte 2 puncte** pentru menționarea, pe baza fiecăreia dintre sursele B și C, a oricărei consecințe a campaniilor militare pentru domnitorii Țării Românești; (2p x 2=4p)
Câte 2 puncte pentru selectarea fiecărei informații din cele două surse istorice, care susține consecința corespunzătoare menționată; (2p x 2=4p)
5. **7 puncte** pentru selectarea, din sursa C, a oricare două informații aflate în relație de *cauză-efect* referitoare la acțiunile otomanilor în spațiul românesc, precizând rolul fiecăreia dintre aceste informații (*cauză*, respectiv *efect*);
6. **4 puncte** pentru formularea, pe baza sursei A, a oricărei opinii referitoare la referitoare la relațiile Țărilor Române cu statele vecine;
Câte 3 puncte pentru selectarea oricăror două informații din sursa istorică dată care susțin opinia formulată; (3p x 2=6p)

Total 40 puncte

SUBIECTUL AL II-LEA: 50 puncte

Informația istorică – 40 de puncte distribuite astfel:

- **Câte 2 puncte** pentru menționarea a oricăror alte două obiective ale revoluției din 1848-1849, care se refereau la modernizarea Principatelor Române, în afara celor precizate în sursa dată; (2p X 2 = 4p)
- **Câte 2 puncte** pentru precizarea oricăror doi factori, care au favorizat Unirea Principatelor Române; (2p X 2 = 4p)
2 puncte pentru menționarea oricărei deosebiri între factorii menționați;
3 puncte pentru prezentarea deosebirii menționate, prin evidențierea relației de cauzalitate și utilizarea unui exemplu/ a unei caracteristici;
1 punct pentru utilizarea **doar** a unui exemplu/ a unei caracteristici referitoare la deosebirea menționată;
- **Câte 2 puncte** pentru menționarea a oricăror două reforme realizate între anii 1862-1866 care vizau modernizarea societății românești; (2 p x 2 = 4p)
Câte 3 puncte pentru prezentarea fiecărei reforme menționate, prin evidențierea relației de cauzalitate și utilizarea unui exemplu/ a unei caracteristici; (3 p x 2 = 6p)
Câte 1 punct pentru utilizarea **doar** a unui exemplu/ a unei caracteristici referitoare la faptului istoric menționat;
- **5 puncte** pentru formularea oricărei opinii referitoare la obiectivul referitor la „stat neatârnat românesc”;
Câte 3 puncte pentru menționarea oricăror două fapte istorice, care susțin opinia formulată; (3 p X 2 = 6p)

Câte 3 puncte pentru prezentarea fiecărui fapt istoric menționat prin evidențierea relației de cauzalitate și utilizarea unui exemplu/ a unei caracteristici; (3p x 2 = 6p)

Câte 1 punct pentru utilizarea doar a unui exemplu/ a unei caracteristici referitoare la fiecare fapt istoric menționat;

Ordonarea și exprimarea ideilor menționate – 10 puncte distribuite astfel:

- **2 puncte** pentru **structurarea textului** (introducere - cuprins - concluzii);
1 punct pentru introducere/cuprins; cuprins/concluzii;
0 puncte pentru text nestructurat;
- **3 puncte** pentru evidențierea relației cauză-efect, astfel încât compoziția să probeze înțelegerea procesului istoric;
1 punct pentru prezența parțială a relației cauză-efect;
0 puncte pentru lipsa relației cauză-efect;
- **2 puncte** pentru **respectarea succesiunii cronologice/ logice** a faptelor istorice;
1 punct pentru respectarea parțială a succesiunii cronologice/ logice a faptelor istorice;
0 puncte pentru nerespectarea succesiunii cronologice/ logice a faptelor istorice;
- **2 puncte** pentru **utilizarea limbajului istoric**;
1 punct pentru utilizarea parțială a limbajului istoric;
0 puncte pentru lipsa limbajului istoric;
- **1 punct** pentru **respectarea limitei de spațiu**;
0 puncte pentru nerespectarea limitei de spațiu.

Total 50 puncte

Total test 90 puncte.

Se acordă 10 puncte din oficiu.

Total 100 puncte.